

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 The Development of Creative Writing Skill Using Workbooks for Grade 11 Students

อรกัญญา พูลสุข¹ บุญจันทร์ สีสันต์² และกฤษณา คิตดี³
Aornkanya Poolsuk¹, Boonchan Sisan² and Krissana Kiddee³

¹นักศึกษาหลักสูตร ค.อ.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ³อาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Aornkanya.poolsuk@g.swu.ac.th, seesan_bj@hotmail.com, and kiddee2410@gmail.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 41 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้เวลาในการทดลอง 10 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของแบบฝึก 2) แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าทดสอบสถิติที่ (t-test) ชนิด Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพ 86.31/80.83 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the workbooks on Thai creative writing skills for grade 11 students to improve. 2) to compare the ability of creative writing of students before and after using the workbooks of creative writing.

The samples consisted two classroom of 41 grade 11 Wang Kai Kang Vol school students in second semester of the 2015 academic year selected by cluster random sampling, They under took in 10 hours of experiment. The research design was Randomized Control Group Pretest - Posttest Design.

The research instruments were 1) evaluate the quality of the exercise on a rating scale (Rating Scale) of 5 levels for experts to evaluate the quality of the workbooks 2) workbooks on Thai creative writing skills 3) creative writing skills test item with reliability 0.74. Data were analyzed by mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.) and t-test dependent samples.

The samples consisted two classroom of 41 grade 11 Wang Kai Kang Vol school, students in second semester of the 2015 academic year selected by cluster random sampling.

- 1) The efficiency of the workbooks development on that creative writing skills was 86.31/80.83
- 2) The achievement in creative writing ability before and after the experiment was significantly different at .01 level.

Keywords : Workbooks skill in Creative writing ability; The ability of creative writing; Creative writing; Creative writing skill test; Thai Subject.

1. บทนำ

ภาษาเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่คนในแต่ละสังคมเป็นผู้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์นั้นๆ และอาจมีความหมายเป็นอย่างอื่นในอีกสังคมก็ได้ ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ทำหน้าที่กำหนดภาษาขึ้นมา นั้น มีชนกลุ่มเดียวกันแต่เป็นคนละกลุ่มสังคมที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียม วรรณคดีและภูมิประเทศ ภาษาในแต่ละสังคมจึงแตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่าภาษาเป็นสมบัติของสังคม ภาษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในแต่ละยุคแต่ละสมัย ดังนั้นเราควรใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม เพราะนอกจากภาษาจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดจาก รุ่นสู่รุ่นแล้ว การใช้ภาษาที่ดียังทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจน และแสดงถึงวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม [1]

การฝึกทักษะด้านภาษาไทยควรมีการเน้นให้นักเรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจริง โดยจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสามารถสร้างองค์ความรู้จนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการสื่อสารที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมเสริมหนึ่งในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อาษาไทย เพราะเป็นทักษะที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี นักเรียนสามารถใช้จินตนาการทางการใช้ภาษา ถ้อยคำและสำนวนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม การเขียนมีความสำคัญต่อการสื่อสารระหว่างกันเป็นเรื่องของกระบวนการทางความคิด ความคิดคือ จุดเริ่มต้นการแปรความคิดเป็นการกระทำ คือ การปฏิบัติจริง [2] กล่าวว่าการใช้ภาษาและรูปแบบของการเขียนเป็นเพียงส่วนเดียวขององค์ประกอบทั้งหมด ประการสำคัญคือ การสะสมประสบการณ์จากการอ่าน การฟัง การดูก่อนลงมือเขียนเพื่อขยายความคิดให้ลึกและกว้างขวางออกไป

สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเขียนคือ การคิดเพราะกระบวนการคิดเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนจากปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของนักเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50.0 และมาตรฐานความสามารถของนักเรียน เรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 [3] พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการเขียนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีข้อบกพร่องทางการเขียนรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนต่ำ การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาภาษาไทยสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและเป็นเรื่องที่ควรฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีเรื่องที่จะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การใช้ภาษาเป็นเรื่องของการเรียนรู้ซึ่งต้องอาศัยทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะทักษะการเขียนจากความหมายของคำว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นการทำให้เกิดขึ้นทั้งทางวัตถุสิ่งของและทางจิตใจ จากสิ่งที่ยังไม่เคยมีมาก่อนหรือมีเพียงต้นเค้าแล้วสามารถนำมาดัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่หรือความคิดใหม่ ซึ่งมีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวมเป็นงานที่ต้องใช้จินตนาการ อาศัยความอดสาหะบากบันสร้างฝันให้เป็นจริง จากความหมายทั้งสองรวมกัน การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงหมายถึงการเขียนที่ผู้เขียนสร้างค่า แนวคิดจากจินตนาการของตนเองโดยมีได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น อีกทั้งยังมีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ๆ แหกแนวจากของเดิมที่มีอยู่เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) เป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการเรียนรู้อาษาไทยเพราะเป็นทักษะที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดอย่างเสรีเป็นการเขียนที่จะต้องใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนโดยใช้ถ้อยคำสละสลวยประทับใจเพื่อให้ผู้อ่านงานเขียนเกิดความเพลิดเพลินแล้วยังต้องอาศัยการคิดเชิงสร้างสรรค์อีกด้วย [4] จากปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยและมาตรฐานความสามารถของนักเรียนเรื่องความคิด

สร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำสื่อ
กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ประเภทแบบฝึกทักษะเพื่อใช้ฝึก
ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาเหตุเพราะปัจจุบันยังไม่มีสื่อ
การสอน ประเภทแบบฝึกทักษะสำหรับการพัฒนา
ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยที่
เหมาะสม รวมทั้งต้องมีการพัฒนารูปแบบการสร้างและ
ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีเพื่อสามารถนำมาใช้ฝึกทักษะ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งการนำแบบฝึกทักษะมา
ทดลองใช้ในครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะ
การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่าง
เหมาะสมและมีความหลากหลาย สามารถพัฒนาทักษะ
กระบวนการคิด ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนา
ความคิดและสติปัญญาให้แก่ นักเรียน คำนี้ถึงการมี
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสื่อ บรรยากาศในชั้นเรียน กิจกรรมของ
ครูผู้สอนและนักเรียนเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์ในทุกๆ ด้าน
จะก่อให้เกิดการบูรณาการและบรรลุจุดมุ่งหมายของกิจกรรม
พัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยนักเรียนสามารถแสดงออกทาง
ความคิด ความรู้สึกของตนจนเกิดความชำนาญทางความคิด
ไม่ใช่เรียนรู้หรือฝึกฝนจากความเข้าใจเนื้อหาเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชา
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มี
ประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนและหลัง
การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย

3. สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
วิชาภาษาไทย มีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลัง
เรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน
ดังนี้

4.1 กรอบแนวคิดในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยยึดกรอบแนวคิดของ ถวัลย์ มาศจรัส [5] แนวคิด
ในการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้
ได้อย่างเหมาะสม ขั้นตอนการสร้างและจัดทำแบบฝึกทักษะมี
ดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกทักษะ

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนด
จุดประสงค์ในการจัดทำ

1.3 ออกแบบการจัดทำแบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์

1.4 สร้างแบบฝึกทักษะและส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่

1.4.1 แบบทดสอบก่อนเรียน

1.4.2 ใบความรู้/บัตรคำสั่ง

1.4.3 ขั้นตอนกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

1.4.4 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.5 นำแบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการจัดการ
เรียนรู้

1.6 ปรับปรุง พัฒนา ให้สมบูรณ์

4.2 กรอบแนวคิดในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยใช้แนวคิดในการหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ
ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ [6] ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยรวมที่
ได้จากการทำแบบฝึกระหว่างเรียนกับร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการ
เขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตาม
เกณฑ์ 80/80 ด้วยการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการและ
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยใช้สูตร E_1/E_2 สำหรับทดสอบ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น
 E_1 :Efficiency of Process ประสิทธิภาพของกระบวนการ
และกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_2 :Efficiency of Product
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

4.3 กรอบแนวคิดในการวัดความสามารถทางการเขียน
เชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมินผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน [7] ในการประเมินงานเขียนเชิง
สร้างสรรค์ว่าควรพิจารณาเวลาตรวจแก้งานเขียนและหลักการ
ให้คะแนนนั้นจะต้องพยายามดูทุกแง่มุมเท่าที่จะทำได้
อย่างเจาะจง พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงอย่างเดียวและ
ควรพิจารณาในข้อดังต่อไปนี้

1. เนื้อเรื่อง พิจารณาแนวคิด หรือแนวเรื่องการจัด
ระเบียบความคิด การอ้างเหตุผล การขยายความมีความ
ชัดเจน การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง การเรียบเรียง
เนื้อหา การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ และการเสนอความคิด
เชิงสร้างสรรค์

2. การใช้ภาษา พิจารณาระดับของภาษาที่ใช้ว่าถูกต้องตามกาลเทศะ และลักษณะของเรื่อง พิจารณาการใช้คำประโยค การเขียนย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การเรียงคำเข้าประโยค การเขียนสะกดคำรันต์ การวางวรรคยুক্ত และการใช้เครื่องหมายต่างๆ

3. รูปแบบ พิจารณาเฉพาะการเขียนที่มีแบบแผนแน่นอนว่าทำได้ถูกทุกรูปแบบ การเขียนชนิดนั้นๆ หรือไม่ เช่น เรียงความ พิจารณาจากการเขียนที่มีส่วนค่านำ เนื้อเรื่อง สรุป และสัดส่วนการย่อหน้า

4. มารยาทในการเขียน ได้แก่ การเขียนตามข้อเท็จจริงทั้งหมด มีการอ้างอิงที่มาครบถ้วน ใช้ภาษาสุภาพชัดเจน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้อธิบายโครงสร้างของสมรรถภาพทางสมองในลักษณะ 3 มิติ ที่เรียกว่า “แบบจำลองโครงสร้างทางสติปัญญา” ของ Guilford มาประยุกต์ใช้กับการสร้างเกณฑ์การประเมินทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือ ความสามารถทางสมองของมนุษย์ประกอบด้วยสามมิติ ได้แก่ มิติด้านเนื้อหา (Contents) มิติด้านปฏิบัติการ (Operations) และมิติด้านผลผลิต (Products) ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินจากสภาพจริงของ สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม [8] กล่าวว่าการสร้าง Rubric จัดทำขึ้นเพื่อประเมินกระบวนการ (Process) เพื่อประเมินผลผลิต (Product) เพื่อประเมินการปฏิบัติ (Performance)

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมนักเรียน 207 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 2 ห้อง ได้แก่ห้อง 5/1 และ 5/8 โดยกำหนดให้ห้อง 5/1 ใช้สำหรับหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย จำนวน 20 คนและห้อง 5/8 ใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 21 คน เป็นนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 41 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้หลักการสร้างจากทฤษฎีโครงสร้างทางสมองของ Guilford ด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเพื่อใช้ฝึกให้ผู้เขียนได้เขียนโดยแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกที่เกิดจากจินตนาการหรือประสบการณ์เดิมที่ได้พบเห็น สามารถเขียนในลักษณะที่เป็นเรื่องแปลกใหม่ เฉพาะตัวของผู้เขียน ลักษณะของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีรูปภาพและกิจกรรมการฝึกเขียนที่หลากหลายซึ่งเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สำหรับการหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับสำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยอยู่ในระดับดี ($\bar{x}=4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.67$) รองลงมาได้แก่ด้านรูปแบบ ($\bar{x}=4.35$) และด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{x}=4.25$) ตามลำดับ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะเป็นแบบเขียนตอบ (Essay Type) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้วัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยมีการหาคุณภาพของแบบทดสอบในประเด็นความตรงเชิงเนื้อหา พบว่าผลการคำนวณค่า IOC ของข้อสอบ 10 ข้อ มีค่ามากกว่า 0.50 ยกเว้นข้อ 7 ที่มีค่า IOC เท่ากับ -1.00 เมื่อพิจารณาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเสนอให้สร้างข้อสอบที่แสดงถึงผลการประเมินพบว่ามีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 0.50 ที่ตั้งไว้

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้นทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

7.1 การทดสอบรายบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทดลองกับนักเรียนโรงเรียนรักรัษวิทยา จำนวน 3 คน พบว่า แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชชวิทยามีประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.29/83.89 ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 แต่เนื่องจากคะแนนของกระบวนการจาก (E_1) อาจจะมีน้อยกว่าผลลัพธ์ของ (E_2) อาจมีความเป็นไปได้เพราะเป็นการทดลองใช้ของเครื่องมือในครั้งแรก ซึ่งไม่ใช่ข้อผิดพลาดเพราะเครื่องมือมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

7.2 การทดสอบรายกลุ่มเล็กกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนโรงเรียนรัชชวิทยา จำนวน 9 คน พบว่าแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชชวิทยามีประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.19/83.89 ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย

2. วิเคราะห์คะแนนความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบที่ t-test ชนิด Dependent Samples

9. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

9.1 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพของแบบฝึก(E_1/E_2)
ระหว่างเรียน	80	69.03	86.31/80.83
หลังเรียน	30	24.25	

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 86.31/80.83 ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80

9.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนกับหลังการใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ผลการทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	21	18.98	2.00	15.94*
หลังเรียน	21	24.31	1.67	

* $p \geq .01$ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวล มีคะแนนทดสอบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 18.98 และเมื่อมีการฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้มีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 24.31 เมื่อทำการเปรียบเทียบพบว่านักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. การสรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 86.31/80.83 แสดงว่าแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวลที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.31/80.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนได้เรียนเนื้อหาในแต่ละหัวข้อจากใบความรู้และฝึกฝนจากแบบฝึกทักษะจนแล้วทำแบบทดสอบทันที นักเรียนจึงสามารถเขียนได้ดีขึ้น และแบบทดสอบหลังเรียนนักเรียนต้องเรียนจากเนื้อหาในแต่ละหัวข้อให้จบทั้งหมดก่อนจึงจะทำแบบทดสอบ ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วพบว่าเป็นแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิง

สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพดีและได้ผ่านการทดลองใช้มาแล้วถึง 2 ครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นเมื่อนำแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาใช้จึงทำให้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมาศ ราชภัคดี [9] ได้ศึกษาผลการเรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และเทคนิค TGT เรื่อง เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ช่างไม้ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โปรแกรมบทเรียน เรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ช่างไม้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.93/81.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยตามเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาณี คุสิตา พรรณี ลีกิจวัฒน์ และพีระวุฒิ สุวรรณจันทร์ [10] ได้สนใจที่จะพัฒนาบทเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องหลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนแบบร่วมมือเรื่อง หลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษาคอมพิวเตอร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังไกลกังวล พบว่าความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยการใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นมีความน่าสนใจ และสามารถทบทวนเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้ตามต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถนพรัตน์วิจารณ์ [11] ได้ศึกษาเรื่องการสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดชนะสงคราม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ เมื่อพิจารณาแบบฝึกแต่ละหน่วยแล้วพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เรื่องการเขียนคำ การเขียนวลีและประโยค การเขียนข้อความ และการเขียนเป็นเรื่องราวมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ชาติชาย ทนะขว้าง [12] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าวังผาวิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองมีคะแนนการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ สุขประเสริฐ [13] ได้ศึกษาเรื่อง ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนในกรุงเทพมหานครมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.04 ซึ่งอยู่ในระดับอ่อนตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกที่ระดับนัยสำคัญ .01 นอกจากนี้ที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าครูผู้สอนใช้วิธีสอนเรียงความ โดยให้นักเรียนเล่าเรื่องตามความสนใจและนักเรียนลองเขียนเรียงความจากจินตนาการของนักเรียนเอง ปัญหาสำคัญที่พบคือ นักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

12. ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

12.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

12.1.1 การนำแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ครูผู้สอนต้องให้คำแนะนำ ชี้แจง และอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือทำแบบฝึกทักษะ

12.1.2 เนื้อหาของแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย มีการสร้างในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความสนใจ ซึ่งบางรูปแบบนักเรียนจะมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องยาก ครูผู้สอนจึงควรให้กำลังใจนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ ครูผู้สอนต้องเอาใจใส่ ประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน และชี้แนะให้นักเรียนปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของ

ตนเองอย่างสม่ำเสมอ ไม่ควรตำหนิ หรือว่ากล่าวนักเรียนเมื่อ
นักเรียนเขียนผิดหรือผลงานเขียนยังไม่มีความคิดสร้างสรรค์

12.1.3 การจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับนักเรียน
เนื่องจากการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรเป็นกันเองกับนักเรียนและควรฝึกให้
นักเรียนมีการพัฒนาด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ แต่ต้องให้ครอบคลุม
จุดประสงค์ที่ต้องการใช้วัดความสามารถทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์กับนักเรียน

12.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

12.1.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
พัฒนาแบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับ
นักเรียนในระดับชั้นต่างๆ

12.1.5 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการ
เขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้
แบบฝึกกับกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกทักษะทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์

12.1.6 ควรศึกษาการทดลองการใช้แบบฝึกทักษะ
ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีอื่น เช่น การสร้างสื่อการ
สอนแบบ CAI การสอนแบบนิทาน

เอกสารอ้างอิง

- [1] นิภา กุ๋พงษ์ศักดิ์. 2554. การใช้ภาษาไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 6. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [2] เอมอร ชิตตะโสภณ. 2549. ภาษาพูด
ภาษาเขียน. เชียงใหม่ : มิ่งเมือง.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. 2554.
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559.
กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- [4] ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2549. การสอน
ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีพิปส์.
- [5] ถวัลย์ มาศจรัส. 2550. นวัตกรรมการศึกษา
ชุดแบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมและพัฒนากาอ่านการ
เขียนแห่งประเทศไทย (สพท).

- [6] ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556. การทดสอบ
ประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสาร
ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1), น.11-12.
- [7] ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. 2554. การเตรียม
เพื่อการพูดและการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันตก มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [8] สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ. 2553. หลักการสอน
เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตาม
สภาพจริง. กรุงเทพฯ : ดวงกลม.
- [9] สิริมาศ ราชภักดี. 2550. ผลการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม
บทเรียนโดยใช้แบบเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD
และเทคนิค TGT เรื่อง เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์
ช่างไม้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิด
เชิงวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ที่มีเพศต่างกัน. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- [10] มาณี ดุสิตา พรรณี สิกิวิวัฒน์ และพิระวุฒิ
สุวรรณจันทร์. 2555. การพัฒนาบทเรียนออนไลน์
สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องหลักการแก้ปัญหา
กับภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปี ที่ 5 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 11(1), น.59-67.
- [11] อรรณพ รัตน์วิจารณ์. 2542. รายงานการวิจัย
เรื่องการสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเชิง
สร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
กรุงเทพฯ : โรงเรียนวัดชนะสงคราม.
- [12] ชาตชาย ทนะขว้าง. 2551. การพัฒนาแบบฝึก
การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าวังผา
วิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน.
สารนิพนธ์ (กศ.ม) การมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- [13] ปาริชาติ สุขประเสริฐ. 2536. การเปรียบเทียบ
ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้แบบฝึกเสริม
ทักษะการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู. ปริญญาโท
(กศ.ม.) ภาควิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.